

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

Tallinna Tehnikaülikool – 85

Vabariigi Presidendi tervitus

Lugupeetud rektor!

Austatud peaminister ja linnapea!

Austatud õppejõud ja üliõpilased,

Tallinna Tehnikaülikooli laiendatud nõukogu pidulikust istungist osavõtjad!

Lubage mul jagada teiega rõõmu selle üle, et tehnikateaduste edendamise ja inseneride koolitamisest Tallinnas on täitunud 85 aastat. See on meie Tehnikaülikool Eesti Vabariigi eakaaslane. Mis aga eriti tänuväärne – ta on vaieldamatult olnud ka meie riigi mõttekaaslane.

Kuidas üldse ülikoolid tekkisid ja tekkivad? Kunagi kaugel keskajal võis algatajaks ja keskpunktiks saada üksainus tark mees. Vajadusest oma avastusi ja ideid teistega jagada, kutsus ta huvilised kokku. Igava jutustaja juurest lahkusid inimesed peagi õlgu kehitades, kaasakiskuvat kõnelejat tahtsid aga teadmishimulised noored ikka ja jälle kuulata. Nad võtsid kaasa teritatud hanesule ja väikese pudelikese tindiga ning tegid jutust ülestähendusi. Selline oli ülikoolide algus, tõeline universitas ehk professorite ja üliõpilaste korporatsioon. Õpetaja tähendas siis kõike, õpetamiseks kasutatud hoone aga oli hoopis väheoluline.

Näib, nagu oleks rühm julgeid noori teadlasi ja insenere võtnud eelräägitud eeskujul, kui nad 85 aastat tagasi asusid Tallinnas Eesti Tehnikaülikoolile teed rajama. Algul tegutseti tehniliste erikursustena, seejärel Tallinna Tehnikumi nime all. Olnud vahepeal Tartu Ülikooli tehnikaosakond, jõudis meie kõrgem tehniline õppeasutus 1936. aasta suvel tagasi Tallinna ja on siia jäänudki.

Tänane Tallinna Tehnikaülikool on vaieldamatult juhtiv keskus tehnika- ja majanduserialade, aga ka haldusjuhtimise õpetamisel Eestis. Seejuures ei rahulduta siin saavutatuga, vaid pakutakse noortele üha uusi ajakohaseid koolitusvõimalusi. Sellekohaseks näiteks uuel õppeaastal on rahvusvahelised ingliskeelsed õppekavad.

Astutud sammud kinnitavad, et Tehnikaülikoolis on mõistetud seda vastutust, mis lasub avalik-õiguslikel ülikoolidel. See ei ole üksnes vastutus järeltulevate põlvete konkurentsi- ja arenguvõime eest, vaid see on ka kohustus olla rahvuslike põhiväärtuste ja kultuurilise järjepidevuse kandjaks.

tuste ja kultuurilise järjepidevuse kandjaks.

Läinud kümnendil meie ühiskonnas kujunenud prioriteedid ja sellest tulenev elulaad ei väärtustanud ehk piisavalt head haridust ja haritust. See seadis ka ülikoolid tihti situatsiooni, kus tuli maksta lõivu majanduslikule toimetulekule. Seeläbi võis aga kannatajaks jääda alma mater'i akadeemiline pere, traditsioonide ja kultuuri järjepidevus.

Tänaseks oleme sõnastanud rahvusliku arengu programme ja ühiskondliku kokkuleppe teksti, kus haridus on tõstetud taas aukohale. Ühtlasi on see leidnud konsensuslikku käsitlust kui esmane eeldus meie rahva jätkusuutlikkuse kindlustamisel.

Tallinna Tehnikaülikool paistab silma oma ettevõtlikkuse ja ettenägelikkusega. See ongi aja nõue. Olukorras, kus töökäsi jääb meil aina vähemaks ning riiklik rahastamine ei ole piisav teadus- ja arendustegevuse laiendamiseks, on vaja uudseid lahendusi. Näen just Tehnikaülikoolil lasumas suurt vastutust, et Eesti suudaks valmis olla tehnoloogiliseks läbimurdeks.

Paljude spetsialistide hinnangute kohaselt iseloomustab meie majanduse edusamme ennekõike informatsioon, mida me valdame, mitte niivõrd sisemajanduse koguprodukti kasv. Tooksin ühe ilmeka näite. Selleks, et valmistada rahvusvaheliselt garanteeritud kvaliteediga juust Põltsamaal, tuleb kasutada vastava tehnoloogilise protsessi juhtimise tarkvara, mis paikneb Šveitsis. Sealt võib ka vajalikul momendil sekkuda tootmisprotsessi.

Pühapäeval väljendas Eesti rahvas soovi liituda Euroopa Liiduga. Nüüd on meie kohuseks rohkem kui varem õppida Euroopa eelistest ja vigadest,

seda ka teaduspoliitika vallas. Meie tehnikakultuur vajab rohkem tähelepanu ja valitsuse toetust. Suurel määral just sellest oleneb, kas meie noored õpivad ka tulevikus tehnikateadusi või oleme sunnitud kal-leid eksperthinnanguid teistest riikidest sisse ostma.

Teaduspoliitikast sõltub seegi, kas ja kuidas kujuneb just meile omane tehnikateaduste magistraaltee, millest hargnevad majanduse ja ka teiste valdkondade edasise kiire arengu teed.

Hiljuti oli mul võimalus kohtuda Rahvusvahelise Inseneripedagoogika Ühingu aupresidendi professor Adolf Melezinekiga. Oli rõõm kuulda, et just Tallinna Tehnikaülikool on üks nendest ülikoolidest, kus pööratakse suurt tähelepanu inseneripedagoogikale. Tehnikakultuuri arendamisele on see hädavajalik.

Lubasin algul endale ühe ajaloolise põike kaugesse minevikku. Ehk lubate lõpetuseks teha veel ühe tagasivaate. Seekord lapsepõlve, kus esimesed eluaastad pühendame me arvatavasti kõik kunstilisele eneseväljendusele – olgu see siis esimeste häälsüste, liivakookide, klotsidest rajatise või joonistustena. Tuleb nõustuda nendega, kelle meelest maailm ilma kunsti ja õnneta on nagu lapsepõlv ilma naeruta.

Ent lapsepõlve klotsivirnades ja masinatehuvis võib märgata ka tulevase insenerimõtte tärkamist. Soovin, et see mõte saaks vabalt kasvada koos noore inimesega ning sellest võidaksid mitte ainult tehnikaülikoolid, vaid kogu inimkond. Soovin, et Tallinna Tehnikaülikool jääks Eesti insenerikultuuri ja tehnilise kunsti lipulaevaks. Palju õnne ja kordaminekuid teile!

Rektor Andres Keevalliku ettekanne*

Täna oma 85. sünnipäeva tähistav Tallinna Tehnikaülikool on iseseisva Eesti eakaaslane. Veel Vabadussõda pidanud noores Eesti Vabariigis pandi käima tehnilised erikursused, mil-lised said aluseks Tallinna Tehnikumile, tänasele Tehnikaülikooli eelkäijale. On huvitav märkida, et Tallinna Tehnikaülikool on esimene eestlaste algatusel tekkinud kõrgkool Eestis, mis on algusest peale olnud eestikeelne. Esimesed eestlastest insenerid olid oma hariduse saanud Peterburi, Riia ja Varssavi tehnikaukoolidest, aga samuti ka Sak-samaa ja Pransusmaa ülikoolidest..

Algul sai Tallinna Tehnikumis õp-pida masinaehitust, elektrotehnikat, ehitust, laevaehitust, hüdrotehnikat, arhitektuuri. Hiljem lisandusid maa-mõõtmine, maaparandus, tehniline keemia. Startisime 115 õpilase ja 25 õppejõuga. Peame oluliseks seda, et juba meie algusaastatel püstitati üheks olulisimaks eesmärgiks õp-petöö vastavusse viimine rahvama-janduse tegelike vajaduste ja nõuete-ga. Me andsime väärrika panuse töö-s-tuse arendamisse ja meie maavarade tundmaõppimisse. Sügavat lugupi-damist väärib see töö, mida õppejõud tegid eesti tehnikaalase oskuskooli arendamisel.

1936. aasta Eesti Teknikainstituudi seaduse alusel saime me tehnika-ülikooli staatuse. Avati ehituse, keemia, mehaanika ja mehaanilise tehnoloogia osakond. Kokku oli üliõpilasi sel ajal 400 ringis.

Järgneb lk 3

Peaminister Juhan Partsi esinemine

Austatud härra president,
rektor,
akadeemiline pere,
võtke vastu minu õnnit-
lused Tallinna Tehnika-
ülikooli tänasel pidupäe-
val. Palju õnne teile kõi-
gile!

Ühinen kõigi palavate sünnipäeva-
soovidega, kuid ma ei taha valitsus-
juhina jätta kasutamata võimalust
esineda nii auväärse insenerkonna
ees ka praktilisemate ülesannete
kirjeldamisega. Eriti nüüd, kui Ees-
ti kodanikud on öelnud Euroopa Liidule
ülekaaluka jah-sõna. Sest Ees-
ti edu Euroopa Liidu liikmesmaana
sõltub suures osas ka teie panusest,
Eesti insenerkonna ja tehni-
kateaduse tasemest.

Peate täna oma kooli 85. aastapäeva. Õieti polegi see konkreetne arv
oluline, hoopis tähtsam on tõde, et
tarku insenere ja inseneriharidust
on meie riik ja tema majandus alati
vajanud. Seda enesestmõistetavat
tõde pole aga alati, igal ajahetkel ega
iga eriala puhulgi osatud hinnata. Ja
kui "käärid" selle mõistmise ning
tegeliku koolitamise vahel liiga lai-
li lähevad, siis olemegi põhjuse jälil,
miks aeg-ajalt mõned valdkonnad
meie haridusmaastikul kiratsema
kipuvad. Sellal kui teised "ülepopu-
lariseeruvad". Ma ei taha sellega öel-
da meie arvukate ärijuhtimis- või
hotellimajandusteaduskondade
kohta paljudes kõrgkoolides muud,
kui et alushariduse populaarsus, ka
insenerierialadel on maksnud vii-
maste aastate jooksul nendele post-
modernsetele erialadele lõivu. See

on minu subjektiivne hinnang. Kuid
ka paljud ettevõtjad on mulle kurt-
nud, et Eestis ei ole hea tehnilise
haridusega töötajaid piisavalt. Ja
kurtjad ei ole mitte ainult Eesti
ettevõtjad, vaid ka mitmed välisfir-
mad.

Ääremärkusena olgu öeldud, et
huvitaval kombel on sellega olnud
silmitsi Eesti areng peaaegu kõikide
valitsuste ajal. Jõudis ju teiegi au-
väärne "Rauakool" ülikooli staa-
tusesse alles paarkümmend aastat
pärast Eesti iseseisvumist. Toona olid
koostöö- ja konkurentsivahekorrad
riikide vahel Euroopas muidugi hoo-
pis teiselaadilised. Ent seda vähem
on meil aega atra seada nüüd. Te-
gutseda tuleb kohe. Oleme alanud
nädalast alates, jõudnud Eesti areng-
uga uude ajaloojärku. Loetlegem
viimase poolteistsaja aasta areng-
ujärgud: rahvuslik ärkamine, ise-

seisva riigi loomine, riigikaotuse pe-
riood okupatsioonide poolsajandil,
omariikluse taastamine, ja viimaks
Eesti lõimimine euroatlantilistesse
julgeoleku- ja majandusruumi.
Nüüd on käes uute sihtide seadmise
hetk. Meil on olemas esialgne tee-
kaart Eesti jaoks, mille lähteülesand-
ega on juba mitu kuud tegeldud. See
on põhimõtteline plaan "Eesti edu
2014", mis annab visiooni Eesti sise-
riiklikust protsessist, mille tule-
musena peaksime jõudma põhiees-
märgini: Eesti elanike elatustaseme
kahekordistamiseni aastaks 2014.
Kuidas oleks selle eesmärgi saavu-
tamine mõeldav meie tehnikatead-
laste ja inseneride otsese panuseta?

Tahaksingi kuulata arvamusi,
kuidas praegust olukorda, eelkirjel-
datud kääre – kui need olemas on –
insenerihariduse andmise ja ettevõt-
jate ootuse vahel koomale tõmmata.

Ühiskonna vajadused ja areng lähe-
vad edasi üha kiiremini. Pikki
järelmõtlemise perioode meile ei
anna keegi. Elementaarne on, et
järjest enam vajatakse kõige erine-
vamatel elualadel tehnilise hariduse-
ga töötajaid, sest kasvab sõltuvus
tehnikast ning teadmispõhise ma-
janduse juurutamisel süveneb see
vajadus veelgi. Samaaegselt muut-
vad ka nõudmised haridusele ja os-
kustele, mida uutelt töötajatelt ooda-
takse.

Kuid millised peaksid olema need
sammud, mida peaks olukorra
parandamiseks tegema? Üsna sage-
dasti kostab vastuseks, et eraldatagu
rohkem raha. Raha on kahtlemata
oluline, aga rahast üksi ei piisa tead-
miste edasiandmiseks üliõpilastele,
mis on ülikooli peaülesandeid.

Ma nõustun pigem nendega, kes
näevad olukorra parandamisel vaja-
dust koostöös. Eelkõige seda et
tööandjad suudaksid paremini sele-
tada, milliseid töötajaid nad soovivad.
Et ülikoolid suudaksid paremini
mõista ja pakkuda lahendusi, kuidas
selliseid töötajaid on otstarbekas
koolitada. Ning et riik suudaks vas-
tavalt eeltoodu koosöole leida lahend-
dusi, kuidas vajalikul hulgal noori
suunata neid erialasid õppima.

Ma olen kindel, et Tallinna Tehni-
kaülikool suudab anda endast pari-
ma, et käia kaasas ühiskonna muu-
tustega. Soovin teile kõigile selleks
jõudu ja jaksu. Palju õnne teile veel
kord ning ma usun, et TTÜ järgmisel
juubelil ei ole enam põhjust rääkida
inseneride vajakajäämistest meie
haridusmaastikul. See on Eesti edu
küsimus.

Tehnikaülikooli nõukogu istungil promoveeriti doktoreid ja
audoktoreid. Birminghami Ülikooli rahandusprofessorit,
Uganda päritolu Victor Murindet seovad TTÜga paljud ühised
projektid, doktoriõppe nõustamine, doktoritööde kaasjuhen-
damine ja konverentside korraldamine.

Pikaajalise viljaka teadus-, arendus- ja õppetegevuse ning ehi-
tusteaduskonna juhtimise eest sai nõukogu istungil TTÜ teene-
temedali MENTE ET MANU ehitusteaduskonna dekaan, profes-
sor Karl Öiger.

Rektor Andres Keevalliku ettekanne*

Algus lk 1

Lisaks endistele Tallinna Tehnikumi ja Tartu Ülikooli tehnika-üliõpilastele võeti 100 uut üliõpilast õppima konkursi korras. 1940. aastast on meil tegutsenud majandusteaduskond.

Aastatel 1940 kuni 1990 jätkus meie *alma materi* areng raskustele ja ideoloogilisele surutisele vaatamata. 1960. aastate algusest alates kolisime valdavalt Mustamäel valminud *campusesse*. Oluliselt suurenes vastuvõtt ja paranesid õppimis- ja õpetamisvõimalused. Aastakümnete jooksul olime me suurim ülikool Eestis üliõpilaste arvuga üle kümne tuhande. Võitlesime end Nõukogude Liidu parimate tehnikaülikoolide nimistusse, mis andis meile juurde mõningaid vabadusastmeid ja võimalusi. Neil aastail loodi tugev alus teaduslikule uurimistööle laias tehnika- ja majandusteaduste spektris. Ei ole üleliigne märkida, et seejuures torkasime me silma sellega, et olime üks kõige suurema väljalangevusega ülikooli Nõukogude Liidus, mis sisuliselt näitas meie nõudlikkust õpetamise ja lõpetajate kvaliteedi suhtes. Tehnikaülikooli parimad lõpetajad olid oma ettevalmistuselt maailma tiptasemel – neid hinnanguid olime saanud laia maailma tehnikaautoriteetidelt. 1990. aastatel muutis Eesti radikaalselt oma ülikoolisüsteemi. Ka Tehnikaülikool tegi läbi muutuse nõukogudeaegsest Polütehnilisest Instituudist euroopalikuks tehnikaülikooliks kaheastmelise 4+2 bakalaureuse ja magistriõppega.

Täna Tallinna Tehnikaülikoolis on 8 teaduskonda, 7 teadusastutust, 3 kolledžit. Meil töötab üle 1500 inimese, neist 500 õppejõudu (sealhulgas 107 professorit). Kokku on Tehnikaülikooli lõpetanud üle 45 000.

Me võime uhkusega väita, et tänane Eesti on suurel määral meie vilistlaste ja teadlaste poolt üles ehitatud. Energeetikast info- ja telekommunikatsioonisüsteemideni, masina- ja aparaadiehitusest keemiatööstuseni, hoonetest ja insener-

tehnilistest rajatistest panganduse ja ettevõtluseni – need on valdkonnad, mida võime põhjendatult pidada meie pärusmaaks ja edukuse näideteks. On alust arvata, et Tehnikaülikooliga seotud valdkonnad ja erialad annavad pool kuni kaks kolmandikku meie siseriiklikust koguproduktist. Kui uue iseseisvusaaja esimene kümnend oli valdavalt humanitaaria, majandusteaduse ja juura tõusuaeg, siis nüüd oleme oma tehnika- ja tehnoloogiaalase koolitusega, teadus- ja arendustegevusega uuesti tähelepanu keskpunktis. Meie oleme need, kellelt oodatakse suurimat panust rahvusliku rikkuse kasvatamisel, teadmistepõhise ettevõtluse ja innovatsiooni edendamisel.

Ma olen korduvalt rõhutanud seda, et ennekõike läbi tehnika- ja tehnoloogiahariduse arendamise saame muutuda odava tööjõu ja allhankemaast kõrgtehnoloogilise tootmise ja oskustööliste maaks. Võib ainult oletada, kui palju investeeritud on jäänud meil saamata seetõttu, et viimastel aegadel pole võtta olnud kümneid ega sadu vajaminevaid insenere.

Õeldu kontekstis tuleb lisada, et möödunud sajandi lõpukümnend süvendas kahetsusväärset disproporsiooni Eesti hariduses ja teaduses. Vähenes tehnikateaduse osakaal Eesti teaduses, langes riiklik tellimus tehnikaaladel, riiklikud investeringud tehnikaülikoolile olid kordadest kuni kümnete kordadeni väiksemad kui teistesse ülikoolidesse. Tagatipuks langes üliõpilaste arv TTÜs 1995. aastal viie tuhande lähedale, s. o. peaaegu 2 korda väiksemaks meie parimate aegade võrreldes.

Tehnikaülikool on võtnud selge seisukoha, et nii riiklik koolitustellimus kui ka teadustellimus peavad saama märksa paremini fookuseeritud riigi reaalsete vajaduste järgi. Lõpetagem töötute tootmine ja mõelgem tõsiselt sellele, kuidas meie teadus saaks paremini kaasa aidata rahvusliku rikkuse kasvule. Siiani pole me suutnud formuleerida riigi taseme tellimust teadusele ega paika panna mõistlikke proportsioone erinevate teadusvaldkondade vahel.

Loodame, et see viga saab lähiaegadel meie Teadus- ja Arendusnõukogu tasemel parandatud. Ei tohiks ka teadlased jätkata stiilis "andke meile rohkem raha ja ärge küsige, mida meie rahvas ja riik sellest kasu võiksid saada."

Mul on heameel märkida, et ainuüksi viimase aastaga on Tehnikaülikooli teadlaste poolt teostatud siseriiklike lepingute maht kasvanud rohkem kui kaks korda ja välislepingute maht rohkem kui neljandiku võrra. Meie professorid on hinnatud eksperdid, konsultandid, projekteerijad nii Eestis kui ka väljaspool. Me osaleme 23 EU 5. raamprogrammi projektis ja täidame 51 rahvusvahelist teadus- ja arendustegevuse lepingut. Meil on Euroopa komisjoni otsusega kaks Euroopa Liidu teadustippkeskust ja kolm Eesti riiklikku teaduse tippkeskust.

Aasta tagasi rakendasime me uued 3+2 õppekavad, mis vastavad paremini meie majanduse ja ettevõtluse vajadustele ning mis on aluseks meie haridussüsteemi harmoniseerimisele teiste EU riikidega. Me osaleme Balti mere riikide tehnikaülikoolide *Baltech* konsortsiumis ja arendame kaksikülikooli ideed Helsingi Tehnoloogiaülikooliga. Meie rahvusvahelise koostöö on siiski märksa laiem – meil on partnerid kümnetest riikidest (USA, Ukraina, Saksamaa, Suurbritannia jne).

Tehnikaülikooli õppekavad on rahvusvaheliselt akrediteeritud ning meie teadus on saanud kõrgeid hinnanguid samuti rahvusvahelistel evalvatsioonidel. Käesolevast õppeaastast avasime me kolm ingliskeelset õppekava, millega on pandud alus meie rahvusvahelisustumisele. Samuti avasime uuesti kaugõppe, suur tähelepanu on inseneride täienduskoolitustel ja elukestval õppel.

Viimastel aastatel on toimunud märkimisväärsed muutused noorte väärtushinnangutes – tehnikaalade populaarsus on oluliselt tõusnud. Meil on kõrged sisseastumiskonskursid ja väga kõrged läbimisevad palid. Sel aastal astus TTÜsse õppima üle 2800 üliõpilase keskmise konkursiga üle kuue riigieel-

arveliste kohtadele. Esmakordselt on tasulistele kohtadele astujaid rohkem kui riigieelarvelistele – üle 1500. Rõõmustav on see, et sel õppeaastal saavutasime ka oma kõigi aegade suurima üliõpilaste arvu – mõnisada üle 10 000.

Me oleme end määratlenud üliõpilaskeskse ülikoolina. Meie kohus on anda lõpetajatele rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline haridus, parandada üliõpilaste õppimis- ja elutingimusi. Oleme otsustavalt asunud arendama meie infrastruktuuri, milleks on viimasel kolmel aastal kulunud ligi 250 miljonit krooni. Oleme renoveerinud oma ajaloolise peahoone Kopli, spordihoone, ühiselamu, ehitanud uue ühiselamu ja hosteli. Valmimas on energeetika-teaduskonna hoone, alustame keemiateaduskonna ja loodusteaduskonna hoonete renoveerimist. Me loodame, et Eesti riik meid nendes ettevõtmistes toetab ja leiab ka vahendid meie laboratoorse baasi kaasaajamiseks.

Tehnikaülikool tahab ja saab oma tegevusega kaasa aidata Eesti konkurentsivõime kasvule paljudes valdkondades. Me järgime sihti saada tugevaks innovatiivseks ja ettevõtlikuks ülikooliks. Meie ülimaks eesmärgiks on parimal võimalikul moel teenida oma rahvast, andes olulise panuse majanduslikult, sotsiaalselt ja ökoloogiliselt jätkusuutliku Eesti ülesehitamisse.

Olukorras, kus Eesti on lõimumas Euroopa Liiduga, saab väikeriik nagu Eesti endale suuremate kõrval võrdväärse koha kinnistada vaid olles suur vaimult ja teadnistelt. Tehnikateadustel on selles protsessis täna sama murrangulise tähtsusega roll kui rahvusriigi alusmüüri rajamisel.

Õnnitlen Teid kõiki meie Tehnikaülikooli 85. sünnipäeva puhul!

* Rektori ettekanne, Vabariigi Presidendi ja Eesti peaministri tervituskõned on peetud Tallinna Tehnikaülikooli 85. aastapäeva pühendatud ülikooli nõukogu pidulikul istungil TTÜ aulas 17. septembril 2003.

Nõukogu pidulikul istungil jälgis aulatäis rahvast seda, kuidas rektor Andres Keevallik andis Aasta Vilistlasele 2003, Merko Ehituse juhile Toomas Annusele kätte TTÜ Vilistlaskogu asjakohase tunnistuse.

Tänu tegijatele!

TTÜ 85. aastapäeva tähistamisest on saanud ajalugu. Ülikooli suursündmust jäävad meenutama videod, fotod, väljaanded, lindistused, postkaart koos eritempliga, mälestused ja palju muud. Kolleegide ja ülikooli külaliste hinnangud toimunu kohta annavad tunnistust kordaminekutest, ja see teeb rõõmu. Nende kordaminekute taga on paljude inimeste kohusetundlik ja tõsine meeskonnatöö.

Kui rektor 5. detsembril 2002 kinnitas oma käskkirjaga TTÜ 85. aastapäeva tähistamise ettevalmistamise komisjoni koosseisus: **Väino Rajangu**, haridusuuringute keskuse hariduspoliitika professor, humanitaarteaduskonna dekaan (esimees); **Mare Aru**, Vilistlaskogu tegevdirektor (vilistlaskogu üritused); **Georg Jegorov**, avalike su-

hete osakonna lavastaja (ürituste lavastamine); **Tiina Kangro**, Avaliku Ülikooli juhataja (avalikkuse kaasamine); **Marko Kiisa**, Üliõpilasesinduse kultuuri- ja välissuhete toimkonna juht (üliõpilasüritused); **Madli Krispin**, välissuhete talituse juhataja (väliskülalised); **Heino Lill**, spordikeskuse juhataja (spordiüritused); **Valdek Mikkal**, keemia ja materjalitehnoloogia teaduskonna emeriitprofessor (audoktorid); **Olavi Pihlamägi**, Kultuurikeskuse tegevdirektor (kultuuriüritused); **Maiki Udam**, õppeosakonna juhataja (üliõpilaste vastuvõtu reklaami seostamine aastapäeva-üritustega); **Mai Meriste**, haridusuuringute keskuse juhataja abi (komisjoni sekretär ja info koordineerija), siis ettevalmistustööga haaratute ring oli tunduvalt

laiem. Nii oli ettevalmistava komisjoni mitme liikme taga omakorda väikesed teovõimelised mees-(nais)konnad.

Lisaks kinnitatud komisjoni liikmetele kujunes veel tihe suuremahuline koostöö kantselei juhataja **Kai Aaviksoo** ja tema naiskonnaga, avalike suhete osakonna kunstniku **Aili Mittali** ja teabetalituse vanema teabetoimetaja **Helgi Arumaaga** ning paljude teistega. Ülikooli aastapäeva tähistamisse väljaspool Tallinna andsid suure panuse TTÜ Kuressaare Kolled• eesotsas direktor **Maret Pankiga** ja TTÜ Virumaa Kolled• direktor **Ants Soone** juhtimisel.

Täna südamest kõiki, kes aitasid aastapäeva tähistamist ette valmistada. Vastavalt rektori **Andres Keevalliku** poolt kinnitatud TTÜ 85.

aastapäeva tähistamise ürituste kavale seisab meil ees aastapäevast kokkuvõtete tegemise õhtu, mida kavandame korraldada oktoobrikuus.

Veel tuleb meil kokku panna raamat „85 aastat Tallinna Tehnikaülikooli“ ja kokku leppida, mida teha aastapäeva tähistamisest filmitud kaadritega.

Täna veelkord kõiki, kes andsid oma panuse aastapäeva tähistamise õnnestumisele ja soovida Teile edu igapäevaste tööülesannete täitmisel, millest võibolla mõnigi asi seoses ettevalmistustega veidi edasi kandus.

Väino Rajangu
TTÜ 85. aastapäeva
tähistamise komisjoni
esimees

Peahoone siseõuel akadeemikute alleel avati ülikooli nõukogu istungi eel Aime Kuulbuschi loodud uued büstid meie hulgast lahkunud akadeemikute Boris Tamme ja Ilmar Öpiku mälestuseks. Tehnikaülikooli tunnustatud õppejõudude viljakat õppe- ja teadustegevust meenutasid tseremoonial nende lähimad kolleegid. Eesti Teaduste Akadeemia nimel esines peasekretär Mihkel Veiderma.

Aastapäeva eel said Kopli ajaloolises õppehoones kokku Tehnikaülikooli vilistlased Vilistlaskogu esimehe Toomas Lumani (pildil esiplaanil) eestvõttel. Toimunud konverentsil kõitis kuulajate tähelepanu teenetemedali MENTE ET MANU laureaadi emeriitprofessor Raoul Üksvärava ettekanne.

Tudengid arvasid

Usun, et võin kõigi etteaste osavõtjate nimel öelda, et tantsu ette valmistades ja esitades oli meil väga tore ja lõbus ning jäime sellega väga rahule. Minu arvates pole esindus endast nii ühtset muljet kaua jätnud. **[jutt käib sünnipäevapeost klubis Terrarium] (Merylin)**

Kui ma mõtlen selle peale, mis augusti lõpus (25.08.03) toimunud koosolekul ideedena välja sai käidud ja võrdlen seda sellega, mis tomus, siis päris rahule ei jäänud. Positiivse poole pealt peab muidugi mainima, et meie õhtujuht (Ivo Kivirand) oli tõesti tasemel (vähemalt mulle meeldis). Samuti kohtasin paljusid tuttavaid tipikaid, kes muidu ööklubides ei käi (eks ma tegin neile ise ka kõvasti reklaami). Negatiivse poole pealt tooks välja *Grande Finale!* Muidugi on ise hea teisi kritiseida ja ise mitte osa võtta, aga siiski. Kuna ma ei saanud osa võtta tansuproovidest, siis ei teadnud ma ka seda, milline see välja näeb. Kuna meie õhtujuht tahtis, et ma laseksin rahva hulka litreid (kuna ma ei tantsinud, olin vaba). Peab ütlema, et õige hetk oleks tabamata jäänud, kuna ma ootasin pidevalt midagi suurejoonelist. See on muidugi minu sügavalt isiklik arvamus, aga lõpp oli kuidagi vaikne. Samas võib alati öelda hea, et veel niigi läits. **[jutt käib sünnipäevapeost klubis Terrarium] (Viljar)**

Tahaks öelda kiidusõnu kultuuri-toimkonnale ja üldse kõikidele neile, kellel jätkus aega ja tahtmist kogu kava üldse kokku panna ning hiljem kõikide tudengiteni viia! Konkreetsemalt rääkides tahaks välja tuua Terrariumi sünnipäevapeo, mis ei lõppenud küll kõigi jaoks õnnelikult, aga need, kes õigeks ajaks kohale tulid, said meelde jääva elamuse.

Tudengikonverentsile aastapäeva-eelsel päeval lisasid vürtsi praegu meedia tähelepanu keskmes olevad lahkuv rahandusminister Tõnis Palts ja teravate ütleliste poolest tuntud kirjanik Kaur Kender.

VIP-ruumi elava programmi organisatoritele, esinejatele ja kõigile kohalviibijatele kiitust ja au, õhus oli tõesti sünnipäevapeo hõngu. (Raivo Rohtjärv)

Konverents meeldis, ja seda tõsiselt, ise tehtud, hästi tehtud. Alati võib kirjutada seda, et nüüdseks tagasiastunud Tõnis Palts ei tahtnud ka meile tulla esinema, aga tipikad oma sarmiga võlusid ta/tema sekretäri ära ja ta ikkagi tuli Kender oli oma tuntud headuses - aus ja osekohene. Peep Vain tegi meie peal nii öelda koostööd ja ei võtnudki tavapärast taksi (3000- 27 000 eek). Äge oli. Pärast oli hää tunne (Tõnu)

Viibisin sünnipäevanädalal kolmel

85. aastapäevaga seotud üritusel:

a) konverents: esinejad olid väga head, nalja sai, pausid tulid õigel ajal, süüa sai ka. Kuulajaid oli üllatavalt vähe, ma kartsin, et pean kohtade pärast võitlema hakkama, aga midagi sellist õnneks ei juhtunud. Uksele oleks võinud vähe õli lisada.

b) TTÜ galakontsert Estonias. Film oli huvitav, 2 esimest laulu ja tantsu olid ka huvitavad, siis hakkas asi venima. Õnneks äratasid lõpus kõlavad laulud Eesti kõige populaarsemast filmist "Viimne Reliikvia" mind üles.

c) kolmapäev Terrariumis - meie tants oli vaieldamatult õhtu nael. Pidu tundus olevat esimesele Eestile ja teisele Eestile. Kuigi teisele Eestile kanti üle, kuidas VIPid pidutse-

vad, polnud sellest midagi aru saada, sest heli puudus. Ei oleks olnud mingit põhjust neid esinejaid selekteerida. (Triin- Ly)

TTÜ sünnipäeva üritustest jõudsin kahjuks ainult Terraariumisse, kuid sellega jäin vägagi rahule. Janeli oli ürituse korraldamisega väga hästi hakkama saanud ja kogu kava oli parem kui võis ette kujutada:) Ja niipalju kui olen saanud vastukaja teistelt külalistelt, olid kõik (kel õnnestus sisse saada) üritusega rahul ja meie tants oli igati tore etteaste, nii tantsijatele kui ka pealtvaatajatele:) (Eret)

Vahendas Lauri Luik
Üliõpilasesindusest

TTÜ aastapäeva eelõhtul tutvustasid Estonia kontserdisaalis oma loomingut ülikooli taidluskollektiivid. Suurejooneline ja hoogne kontsert avati fanfaarihelidega. Laval esinesid kõik ülikooli koorid, puhkpilliorkester, "Kuljuse" rahvatantsijaile jäi aga lava kitsaks ja nende tantsurõõm kandus ka saali. Kontserdi eel näidati ka pooletunnist filmi, mis võtab kenasti kokku ülikooli pika ajaloo ja tänased saavutused

Siirdemajandusteaduslik tulemus

Essays in Estonian Transformation Economics. Estonian Institute of Economics at Tallinn Technical University, Tallinn, 2003, 279 lk.

Mõned kuud tagasi avaldas rühm TTÜ Eesti Majanduse Instituudi teadlasi eesotsas prof. Ülo Ennuste-ga järjekordselt soliidse raamatu "Esseed Eesti siirdemajandusest", mis üldistab eeskätt Eesti majanduse institutsionaalse arengu ja ka selle teooria viljelemise tulemused taasiseseisvumise perioodil ja esitab argumenteeritud tulevikuvisioni. Raske on selle uurimise kõrvale praegu seada mõnda teist nii põhjalikku ja kvalifitseeritud käsitlust. Hinnatav on ka see, et uurimine on tehtud koos rahvusvaheliselt tuntud majandusteadlastega USA-st, Inglismaalt, Saksamaalt, Soomest, ning ka tippteadlastega TÜ-st, kes on pikemat aega jälginud siirderiikide, eriti Eesti majanduse arengut.

Raamat on küll kirjutatud rahvusvahelises teaduskeeles – inglise keeles, kuid selle üksikuid osi on avaldatud ka eesti keeles ja need on laiemale lugejaskonnale kättesaadavad, seda eriti hiljuti meie hulgast lahkunud ühe andekama majandusteadlase Teet Rajasalu tulemuste osas.

Silmas pidades praegust diskussiooni EL teemal tooksid asjasse palju selgust need järeldused, milleni autorid on jõudnud põhjaliku, sh matemaatilise analüüsi tulemusena. Noppisin neist tähtsamad välja.

Teet Rajasalu näitab matemaatilist statistikat abiks võttes EL liikmesriikide suhteliselt kiiremat majanduskasvu just integratsioonist tulenevate majanduslike institutsionaalsete eeliste tõttu. Ma-

jandusühenduses, nagu EL toimivad mitmed institutsionaalsed tegurid, mis soodustavad kiiremat majanduskasvu võrreldes sellest väljaspool olevate riikidega. Kusimus on selles, et ressursside jaotamist tootmistegurite vahel, näiteks kõrgtehnoloogilise tootmise, hariduse, innovatsiooni jms kasuks, mis domineerivalt määravad kasvukiirust on ratsionaalselt ja mastaapselt tõhusam korraldada suure majandusühenduses. Nagu öeldakse, ühenduses on jõud.

Ressursside ümberjaotamisest võivad tervikuna nii ühendus kui üksikriigid. Kapitali liikumine ühenduses toimub kõige ratsionaalsemates suundades ja suhteliselt riskivabamalt kui riikides väljaspool seda.

Eesti suhteliselt kõrge haridus- ja kvalifikatsioonitaseme, arenenud infrastruktuuri ja geökonoomilise asendi tõttu on eelistatud seisundis juhul, kui ta kuulub EL-i. Huvitaval kombel, näitab Teet Rajasalu analüüs, mõjutab poliitiline struktuur ja korraldus kõigest ühe kümnendiku ulatuses majanduskasvu. Domineerivad sellised tegurid, nagu teadus, haridus, innovatsioonipotentiaal tervikuna.

Nagu nähtub Jüri Sepa (TÜ) ja Ralph Michael Wrobeli (Saksamaa) uurimistööst, niisuguses tundlikus küsimuses, nagu maksud, pakub majandusintegratsioon, konkreetset EL näol, soodsaid tingimusi maksusüsteemi optimeerimiseks selliselt, et sellest võidab majanduskliima kogu ühenduses.

David Smallbone (Inglismaa) ja Urve Venesaar, kes analüüsisid väikeste ja keskmiste ettevõtete tegevust Eestis, mis moodustab suurema osa Eesti majandusest, on jõudnud järeldusele, et niisuguste

ettevõtete tõhusam arenemine ja koos sellega tööhõive suurendamine riigis, mis on Eesti majanduspoliitikas üheks prioriteetseks suunaks, saab soodsama kandepinna EL-s.

Selgub, et EL sotsiaalkindlustuse poliitikal on samuti positiivsed jooned. Tiia Püss, Mare Viies ja Reet Maldre, kes on üksikasjalikult seda küsimust uurinud, teevad üldistuse, et sellised EL riigid, nagu Kreeka, Portugal, Itaalia, mis olid enne EL astumist ses suhtes mahajääjate hulgas, tõusid aastail 1993-2000 arvatuna nii inimese kohta kui osatähtsuse SKP-s lähemale EL keskmisele ja kõrgema rühma maade, nagu Rootsi, Soome, Taani tasemele.

Regionaalsed majandusühendused ei ole veel panatsea globaalmajanduse sisemiste vastuolude vastu. Käib halastamatu võitlus ellujäämise nimel. Eredamalt on seda näha rahvusvahelises kaubanduses. Kõne all olevas raamatus on seda põhjalikult käsitlenud Tiit Paas (TÜ), Teet Rajasalu, Anton Laur, Sulev Soosaar ja Koidu Tenno.

Tegemist ei ole lihtsa statistilise vaatlusega, vaid matemaatilise nn gravitatsiooni mudeli kui usaldusväärse analüüsi instrumendi kasutamisega. Tulemused näitavad, et kaubavahetuse voogude elastsus EL-s on peaaegu kaks korda suurem kui riikidel väljaspool seda, kusjuures see kehtib võrdselt nii ekspordi kui impordi suhtes. Mitteliikmesriikidel on kaubavahetus märksa tundlikumalt sõltuv ekspordist. Eesti oma ekspordisõltuvusega ja kroonilise väliskaubandusbilansi defitsiidiga tunnetab seda eriti. Sellest meie majanduse ehk nõrgimast punktist ülesaamiseks saame EL-lt ühe olulisema plusspunkti.

Nimetatud autorid näitavad, et

kaubavahetuse voogude suunamiseks EL-i on avar perspektiiv ja juba lähiajal on selle realiseerimine tõenäoline. Samas soodustab Balti riikide kuulumine EL ka nende omavaheliste kaubandussuhete arenemist.

Raamatu koostaja ja initsiaator Ülo Ennuste leiab oma artiklites veel ühe olulise tahu, nimelt – Eesti majanduse edasise reformimise ja institutsionaalse restruktureerimise jätkamiseks avanevad täiendavad ressursid ühinemisel EL-ga.

Tekib küsimus, kui kiiresti me saame eurointegratsiooni plussid kanda enda kontosse.

Jaak Leimanni, Timo J. Santalainen (Soomes) ja Ram B. Baliga (USA) artiklist järeldub, et Eesti majanduse arenemist mõjutab positiivselt just integratsiooni kiirus – mida kiiremini - seda parem. Järelikult, kiirus oleneb meie endi otsusest.

Vaadeldavast majandusteaduslikust uurimisest järeldub, mis muuseas lähtub ainult objektiivsetest teaduslikest postulaatidest ja on absoluutselt poliitikavaba, kus autorite ainsaks kriteeriumiks on tõde ja ainult tõde, et majanduslikult ei ole Eestil alternatiivi EL-le.

Kui aga püüda vastata küsimusele, kas sellest võidavad rohkem rikkad või vaesed, siis ei saa unustada tõsiasja, et elame kapitalistlikus ühiskonnas, kus valitseb kapital. Seda põhitõde võib mõjutada küll demokraatia, valimised, meediakriitika. Kuid olgem realistid - meie ajastu kõige suurem müüt on, et kõik hakkavad elama jõukalt ja õnnelikult.

Arno Kõrna
akadeemik

TTÜ 85. aastapäeva pidustused Tallinnas lõppesid rektori vastuvõtuga Tehnikaülikooli aulas. Seda austasid oma osavõtuga Vabariigi President Arnold Rüütel ja proua Ingrid Rüütel. Vastuvõtul osalesid Eesti riigivõimu, ülikoolimaailma ja ettevõtluse esindajad, väliskülalised, aga ka viimaste aastate töötulemustega selle tunnustuse ära teeninud Tehnikaülikooli akadeemilise pere kõige tublimad esindajad.

Tallinna Tehnikaülikooli kirjastuse väljaanded

1. Ivar Tammeraid. MATEMAATILINE ANALÜÜS I. 228 lk.

Matemaatikainstituut

Õppevahendi aluseks on ühe muutuja funktsiooni diferentsiaal- ja integraalarvutuse loengud nimetuse "Matemaatiline analüüs I" all. Lisatud on paljude väidete tõestused. Ühtses kontekstis on lisatud ka keskkoolisgümnaasiumis matemaatilise analüüsi esitatu. Õppevahendi eesmärgiks on tutvustada lugejat matemaatilise analüüsi põhitõdedega ühe muutuja funktsiooni korral.

2. Ivar Tammeraid. MATEMAATILINE ANALÜÜS II. 236 lk.

Matemaatikainstituut

Õppevahend on jätk "Matemaatiline analüüs I" materjalile. Aluseks on võetud mitme muutuja funktsiooni diferentsiaal- ja integraalarvutuse ning ridade loengud. Lisatud on paljude väidete tõestused ja näidisülesanded.

3. Ivar Tammeraid. LINEAARALGEBRA RAKENDUSED. 216 lk.

Matemaatikainstituut

"Lineaaralgebra rakendused" kursuse aluseks on autori poolt loetud kursuse magistriõppe üliõpilaste viimaste aastate jooksul. Üliõpilastele

püütakse tutvustada lineaaralgebra pakette LINPACK, EISPACK ja LAPACK, samuti pakettide MATLAB, MAPLE, MATHCAD ja MATHEMATICA lineaaralgebrat sisaldavate osade teoreetilisi aluseid. Selle kursuse koostamisel on eeldatud, et huviline on tuttav algebra põhitõdedega.

4. Ülo Tärno. EHITUSLIKE RUUMISTRUKTUURIDE MUDELKATSETUSED. 148 lk.

Mehaanikainstituut

Raamat koosneb kahest osast. Esimeses käsitletakse eksperimenteerimise üldiseid probleeme ja teises praktilisi modelleerimise põhi- küsimusi, seadmeid ja tehnoloogiaid, konkreetseid mudelkatsetusi, erinevaid objekte ja teooria seoseid katsetulemustega.

5. Eda Pungar, Kadri Keres. TEATMIK MAJANDUSMATEMAATIKA ÕPIJAILE III. 52 lk.

Rahvamajanduse instituut

Teatmik sisaldab kõrgema matemaatika teemasid, mille tundmine on hädavajalik tänapäeva majandusmudelite ja -teooriate tundmaõppimisel ja ka nende rakendamisel.

6. Gabriel Hazak. POLITOLOOGIA. 132 lk.

Humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut

Uuendatud ja täiendatud õppevahendi eesmärk on anda kontsentreeritud kujul ülevaade politoloogias kui õppeaine põhiküsimustest – poliitika olemus, subjektid ja võim. Lisanduvad õiguslikud aspektid – demokraatia, õigusriik, valimisüsteemid, kodakondsus. Veel käsitletakse rahvusvahelisi suhteid – diplomaatia, agressioon, ÜRO ja Euroopa Liit ning rahvusvaheline leping.

7. Advig Kiris, Ants Kukrus, Põgo Nuuma, Enno Oidermaa. ÕIGUSE ALUSED. 428 lk.

Avaliku sektori majanduse instituut

Õpik on mõeldud TTÜ majandus-eriala üliõpilastele abimaterjaliks. õiguse aluste kursuse omandamisel. Õpik on koostatud selle õppeaine programmi arvestades, seejuures ei ole seatud eesmärgiks anda täielikult edasi programmi kogu ainetikku. Õpiku teematikat arvestades võib ta olla õppematerjaliks ka teiste erialade üliõpilastele.

8. Aare Laanemäe. INSENERIEETIKA. 168 lk.

Humanitaar- ja sotsiaalteaduste instituut

Insenerieetika on mõeldud eeskätt inseneri erialade õppijale, aga ka inseneri tegevatele spetsialistidele. Selle laiemaks eesmärgiks on insenerkonna eetilise kultuuri tõstmine, kitsamaks aga oskuse kujundamine eetikakannormide ja –printsipide sidumiseks inseneritöö väärtustega.

9. Eerik Reiter. MATEMAATIKA FÜÜSIKALOENGUS. 32 lk.

Füüsikainstituut

Õppematerjal on käsitletav põhivarana üldfüüsika õppimisel tehnikaukoolis. Töö sisaldab üldfüüsika kursuses kõige enam vajaminevat matemaatikat, mis on esitatud kon- spektiivselt; põhjalikumalt on vaadeldud vaid väljateooria mõisteid.

Raamatuid saab osta Tallinna Tehnikaülikooli kirjastusest J. Sütiste tee 21, tuba 508 ja peahoone fuajees olevast raamatute müügipunktist. Kontaktisik kirjastuses Anne Püüaru, telefon 620 2676, e-post: puuaru@staff.ttu.ee

16 aastat TPI Muinsuskaitse Klubi

Vaevast küll, et TTÜ 85. aastapäeva pidustustest osavõtjad meenutavad seda, et 1986. aastal tähistati alles meie kõrgkooli 50. aastapäeva. Seda hoolimata sellest, et juba 1968. aastal püüdis tollane TPI rektor Agu Aarna tähistada 50 aasta möödumist Tallinna Tehnikumi loomisest. Nõukogude võimule see aga ei sobinud, sest ei saanud ju 1918 aastal koos Eesti Vabariigi tekkimisega hakata arenema tehniline kõrgharidus. Põhjuseks see, et Tallinna Tehnikumist saadud haridus polevat olnud inseneridiplomit väärt. Ometi sai aastapäevaks valminud dokumentaalfilmist "Tagasivaade" selgeks hoopis vastupidine.

14. oktoobril 1987 loodud TPI Muinsuskaitse Klubi võttis üheks põhiülesandeks ajaloolise mälu kaudu osutada Tallinna Tehnikumi osale Tallinna Tehnikaülikooli ajaloo, ajaloolise nime taastamise,

mahavaikitud rektorite ja õppejõudude ning okupatsioonide tagajärjel represseeritud mälestuse jäädvustamise.

Klubi alustas oma tegevust igakuiste kõnekoosolekutega aulaks, kus puupüsti täis kuulajaskonnale esinesid paljud tolle "ärkamisaja" suurkujud nagu Heinz Valk, Marju Lauristin, Endel Lippmaa jpt. Kõnekoosolekute teemadeks olid tollal aktuaalsed probleemid: loomeliitude tegevus, fosforiidi kaevandamine, eesti keele staatus, usalduskriis võimude suhtes. Iga niisugune koosolek lõppes otsusega, millele alla kirjutas tihti kuni 1000 inimest ja mis saadeti mitmesugustesse ametkondadesse. Toimusid seni keelatud Eesti Vabariigi ajast pärit dokumentaalfilmide läbivaatused. Tähistamist leidsid ka mitmesugused poliitilised tähtpäevad nagu küüditamiste aastapäevad, 24. veebruaril 1989.

aastal jõudisime aga Eesti iseseisvuspäeva piduliku tähistamiseni. Elustasime ka mitmesuguste teiste tähtpäevade traditsioon, mis seotud emade- ja hingedepäevadega. Inimeste aktiivsuse kasvu märgiks olid ka tolelaaegsed massiüritused, mille eesmärgiks olid Eesti Vabaõhumuuseumi ja Glehni lossi ümbruse kor- rastustööd.

Loomulikult ei kulgenud kõik libedalt ja mõnigi kord enne igakuist üritust tõusis küsimus, kas anda aula kasutamise luba "järgkordse nõukogudevastase ürituse korraldamiseks"?! Õnneks muutus aja jooksul vastupanu TPI Muinsuskaitse Klubi üritustele järjest väiksemaks.

Olgugi, et osa tolelaaegsetest kõrgelennulistest soovidest ja ülesannetest jäigi sündmuste kiire arengu tõttu täitmata, võib 16 aastat tagasi asutatud TPI Muinsuskaitse Klubi

lageda oma saavutuste hulka järjekindla võitluse Eesti tehnilise kõrghariduse alguse seostamiseks Tallinna Tehnikumiga ja sealtkaudu meie tänase TTÜga, samuti Tallinna Tehnikumi endiste juhtide portreede paigutamist TTÜ Nõukogu seinale, kusjuures erilise tähelepanu kutsus esile 1941.–44. aasta TTÜ rektori Robert Livländeri portree. Oma osa on Klubil ka selles, et TTÜ mälestuskivil olev represseeritud mälestav tekst on just niisugune, nagu see on. Võibolla oli aga suurim saavutus fakt, et kõnekoosolekute tulemusena tõusis meie inimeste poliitiline aktiivsus ja julgus, mis silutas teed järgnevale ajaloolistele sündmustele meie riigis.

Uno Liiv

TPI Muinsuskaitse Klubi asutaja ja esimees

Tehnikaülikooli 85. aastapäeva tähistamiseks anti ülikooli raamatukogu ja avalike suhete osakonna jõududega välja ka Tehnikaülikooli rektoreid läbi aegade esitlev raamat, samuti eesti- ja ingliskeelne kogumik ülikooli audoktoreist. Pildil on näha ka selle õppeaasta alguseks ilmunud aastaraamat 2002 ja tudengiaabitsa uus trükk.

Tehnikaülikooli aastapäev jääb ka filateelia ajalukku. 17. septembril esitleti peahoone fuajees koostöös Eesti Postiga valminud aastapäeva postkaarti ja eritemplit. Kaarti märgistati mitme tunni jooksul agaralt, esimeste kaardiomanike seas olid ülikooli professorid ja rektoraadi töötajad.

TTÜ SÜTeVÜM 2003

13. - 14. septembril 2003 leidsid aset Tallinna Tehnikaülikooli sūgisesed tennisevõistlused ük-sikmāngudes, mille võitis su-verāānselt Jaan Vaher.

Iga-aastane tenniseturniir TTÜ VI korpuse ja arvutuskeskuse vahelisel, seni ikka veel ainsal tenniseväljakul on alati olnud isemoodi ilmega. See-kordseks erisuseks võib lugeda kor-ralduse täielikku üleminekut uue põlvkonna kätte. Ka osavõtu soovi kinnitasid lõpuks vaid üliõpilased ja vilistlane Margus Laanemäe, üks ka-hest organisaatorist. Kokku osales kaheksa tennisisti, kellest enamik said oma esimesed tenniseoskused samal väljakul ja toonases tennise-platsiga spordihoones. Kitsaste tingi-muste tõttu polekski palju rohkem tennisiste turniirile lasta saanud.

Turniir mängiti väljalangemiste ka-vakindluses, kusjuures välja selgitati kõik kohad. Avamatš toimus laupäeval kell kaheksa parimalt asetatud Jaan Vaheri ja Ingmar Nurmiste vahel. Nagu ka edasistes esimese ringi mängudes mängiti üks pikk sett kaheksa punkti-ni, mis tõi esimeselt asetatule 8-3 võidu. Oma teiselt asetatust tõestas tennise algkoolituse TTÜs sellal vastavalt dek-lareeritavas kehalise kasvatuse aines saanud Laanemäe, kes jõudis Vaheri vastu lõppmängu, kus kaotas viimasele 7-5, 6-3. Otsustasime poolfinaalid ja kohamängud teha üle kahe võiduse. Kõige pikemaks kujunes kolmanda koha mäng. Tund ja 50 minutit kestnud kohtumises jäi 7-6 (3), 7-6 (3) peale sam-uti TTÜs tennisiga alustanud ja möö-dunud hooajal *Swiss Tennis* võistlus-tel kolm tiitlit kogunud Kalmer Piiskop, kes võitis Arne Meierit.

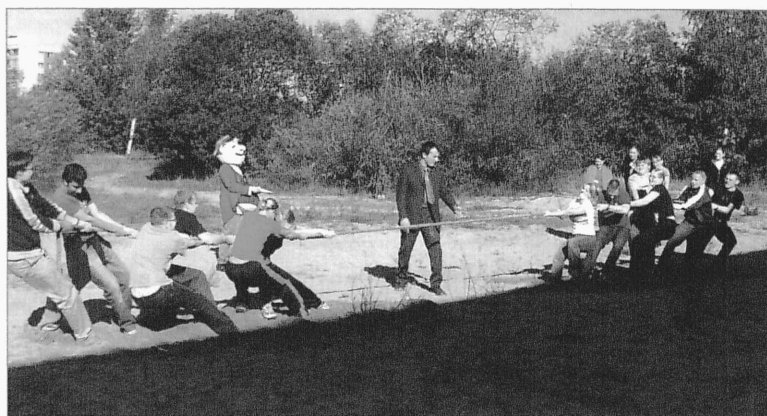
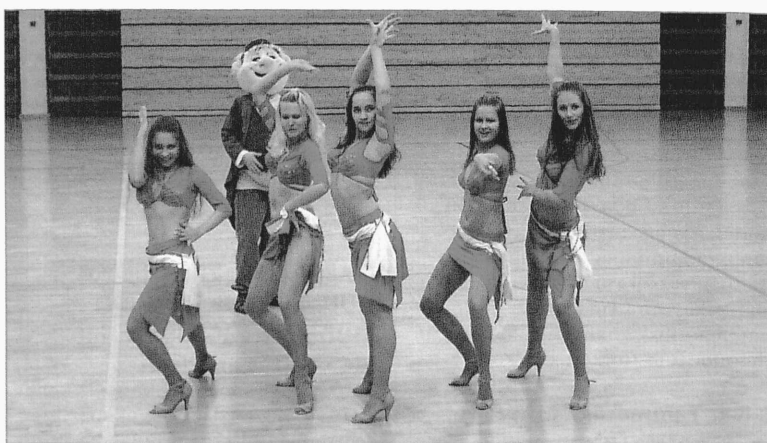
Parimaks naisosalejaks kahest osu-tus nimetatud väljakul alles teist korda mänginud Ekaterina Gorbunova. Saa-nud esimeses ringis kaotuse, võitles visa hingega narvalanna ennast üle kahe meesterahva viiendale kohale.

Lisaks medalitele, millega autasustati kolme parimat mängijat, said kõik osa-lejad tennisepallid, et ennast ka peale möödumist vormis hoida. Pühapäe-va õhtul peale finaalmängu toimunud väikesel kehakinnitusel võeti turniiri korraldus peamiselt positiivsete hin-nangutega kokku. Mõtteid mõlgutati ka juba järgmise välihoaja üle. Ülikooli juurde oleks vaja tennisetreenerit. Pan-di ette asetada senisest suuremat rõh-ku võistluslikule tegevusele reser-veerides näiteks paar nädalat hooajal nende tarbeks, sest sportlastel peab ole-ma tulemusi ette näidata. Lisaks on põnev enda taset teatud ajavahemike järel teiste omaga võrrelda. Kõige täht-sam on aga nauding, mida saadakse mängust ja ühisest üritusest. Nagu sei-sab viimase punktina ühtede Šveitsi tennisevõistluste juhendis: «Mān-gujārgne käepigistus ja ühine kurgu-vārskendus on heaks aluseks tule-vastele kontaktidele ja sõprusele.»

Võistlustest valmib peagi ülevaatlik video.

Tulemused: esimene ring: **Jaan Vaher** – Ingmar Nurmiste: 8-3; Ekaterina Gorbunova – **Kalmer Piiskop**: 4-8; Arne Meier – Olga Kolosso-va: 8-2; Andres Veerpalu – **Margus Laanemäe**: 1-8; poolloppmängud: **Jaan Vaher** – Kalmer Piiskop: 6-2, 6-1; Arne Meier – Margus Laanemäe: 6-2, 1-6, 1-6.

Kalmer Piiskop
SÜTeVÜM 2003 juhatus

Ülikooli aastapäevapidustused Mustamäel algasid 14. septembril suure spordipeoga, kus näidati nii naiselikku nõtkust kui mehelikku jõudu. Spordipidu oli mõeldud ühtlasi suure rahvapeona, kuhu olid oodatud kõik ülikooli töötajad peredega. Paraku jäi just osavõtt sellest peost oodatust napimaks.

Lõpuks olgu lisatud, et kõik need pildid ülikooli aastapäeva tähistamisest jäädvustas TTÜ oma fotograaf Viivi Ahonen.

Sic!

2. oktoober

Tallinna Tehnikaülikooli külastab Rootsi, Stockholmi Kuningliku Tehnikaülikooli (KTH) delegatsioon, mis koosneb peamiselt personali-, õppetöö-, administratiiv- ja finantsvaldkonna töötajatest. Delegatsiooni juht on KTH personaliülem Jaak Berendson.

2.-3. oktoober

TTÜ materjalitehnika instituudi korraldamisel toimub rahvusvaheline konverents materjaliteaduse ja -kulumise alal **BALTMATTRIB - 2003 Engineering Materials & Tribology**, kuhu osalejaid oodatakse 14 riigist.

Kadri Viin
infojuht

Õiendus

“Mente et Manu” 16. numbrisse oli sisse lipsanud paar kahet-susvāārset nāpuviga.

Ülikooli sünnipäeval doktoriks promoveeritud teadlaste loendis 2. lk olid professor Urve Kallavuse juhendatavad Mart Viljus ja Valdek Mikli materjaliuuringu keskusest, mitte samanimelisest instituudist.

Audoktoriks promoveeritud hollandlase (lk 1) täpne nimekuju on Jacques Scheuten ja tema firma kannab nime “Scheuten Glasgroep”.

Vabandame!

Ülikoolil uus veebileht

15. septembrist käivitunud TTÜ uus veebileht on suunatud eelkõige avalikkusele, kes külastab meie ülikooli interneti vahendusel nii Eestist kui väljastpoolt. Uue veebilehe käivitumisest alates hakkab ülikoolilt interneti avalikkusele suunatud informatsioon erineva liikmeskonnale suunatud, eesmärgiga edastada õige sõnum õigele lugejale. On ju paratamatu, et üliõpilane, vilistlane, abiturient, emeriitprofessor, ettevõtte esindaja või töötaja vajavad erinevat informatsiooni ning mõistavad ühte ja sama sõnumit erinevalt.

Ülikooli veebileht jääb aadressile www.ttu.ee ja on ülikooli “väravaks” internetis. Liikmeskonnale (töötajad, üliõpilased jt) arendatakse 2004. aasta kevadeks välja siseveeb, mis on tõise ja õppetegevusega seotud informatsiooni vahetamise ning esitamise kohaks. Eelmine versioon ülikooli veebilehest jääb kasutusse aadressil <http://sise.ttu.ee>, mille järgmine versioon ongi siseveeb ehk intranet. Kõik, kes on kasutanud ülikooli avalikke oma veebisirvi esilehena

nende siseveebi funktsioonide pärast, mis sinna on koondunud, on teretulnud kasutama seda edaspidi. Uue veebilehe allservast leiame viited eelmisele veebilehele, intranetile.

Avaliku veebi uudistes oleme mõelnud kajastada eelkõige sellist infot, mis suunatud majast välja ehk siis pressiteated jms.

Majasene info hakkab leidma kajastamist kodulehe eelmises versioonis, hiljem uues siseveebis. Sinna kuulub sellise sisuga info, mida seni võis liigitada teadete alla – ühesõnaga kõik see, mis vajalik TTÜ töötajale-tudengile iga-päevaseks tööks, õppimiseks, meelelahutuseks jne.

Avaliku veebi ürituste rubriigis leiavad kajastamist sellised sündmused, mida TTÜ suunab laiemale avalikkusele. Neid seminare, konverentse, koolitusi, mis toimuvad väljaspool maja ja kuhu kutsutakse meie töötajaid-tudengeid osalema, kajastame siseveebis.

Vabandame muudatustest tule-nevate ebamugavuste pärast.

Toimetus & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214), faks 620 3591

Toimetaja	Mart Ummelas	e-mail: martu@staff.ttu.ee ,
	tel 620 3615	www.ttu.ee/ajaleht/
Küljendaja	Siiri Timmerman	

Homines amplius oculis quam auribus credunt

Inimesed usaldavad silmi rohkem kui kõrvu